

Kaj pa digitalno branje?

»Branje je kot potovanje.« Lahko poteka enakomerno in po vnaprej začrtani poti, lahko pa je polno krmarjenja po različnih poteh, ki jih ustvarja bralec sam ali po navodilih. Tako bi lahko na kratko pojasnili razliko med linearnim branjem tiskanega besedila in digitalnim branjem spletnega besedila. Gre za konstruktiven in interaktiven proces, v katerem bralec sam ustvarja pomen prebranega gradiva na spletu.

Rezultati zadnje raziskave PIRLS 2016 in ePIRLS 2016 na področju branja učencev 4. razreda osnovne šole kažejo, da se je linearno branje klasičnih besedil pri četrtošolcih izboljšalo za dve razvojni leti glede na leto 2001, ko je bila opravljena prva raziskava PIRLS 2001. Pri merjenju digitalnega branja pa rezultati kažejo, da kakovost branja na ekranu ni enaka tisti na papirju. Razlika pri bralnih dosežkih ostane približno 18 točk, če primerjamo branje informativnih besedil v PIRLS in branje informativnih besedil v ePIRLS.

Kaj učimo na papirju in kaj na spletu?

Ko učimo učence tehnike branja, uporabljamo linearna tiskana besedila. Tudi različne bralne učne strategije razvijamo z linearnim branjem. Pri razvijanju branja digitalnih besedil pa pri učencih načrtno razvijamo spretnosti z različnimi aktivnostmi na spletu, ki jih bodo potrebovali za uspešno branje digitalnih besedil. Učence navajamo na dostopanje do ustreznega spletnega mesta in nato uporabljati navigacijske strategije, s katerimi se gibljejo med kompleksno organizacijo, prikazom in povezavo vsebin na spletu. Nenehno jih je treba navajati na vrednotenje najdenih virov in informacij, odstranjevanje pojavnih

oken in ohranjanje spomina o poti prehajanja med besedili. Pri branju na spletu učence navajamo na celoto prebrane vsebine, ker gibanje poteka divergentno po gradivu.

Definicija bralne pismenosti je sposobnost razumevanja in uporabe tistih pisnih jezikovnih oblik, ki jih zahteva družba in/ali jih vrednoti posameznik. Bralke in bralci ustvarjajo pomen iz besedil v različnih oblikah. Berejo za to, da se učijo, da z drugimi sodelujejo v skupnostih bralcev v šoli in vsakdanjem življenju, ter za veselje (Mullis, I.V.S. in Martin, M.O, 2015, str. 12).

V eni od nalog ePIRLS 2016 raziskujemo osem planetov našega osončja. (Slika 1)

Pri digitalnem branju razvijamo vrsto spretnosti, ki jih potrebujemo za uspešno sestavljanje celote prebranega besedila. (Slika 2)

V nalogah Epirlsa 2016 se lahko preizkusite na povezavi:

Povezava: <http://timssandpirls.bc.edu/pirls2016/international-results/take-the-epirls-assessment/Mars/>

Viri in literatura:

Mullis, I. V. S. in Martin, M. O. (2015). PIRLS 2016 Assessment Framework, 2nd Edition. Pridobljeno 25. 10. 2018 s spletne strani <https://timssandpirls.bc.edu/isc/publications.html>.

<http://url.sio.si/ePIRLS2016>

Slika 1: Osončje (vir: <https://pixabay.com/en/sky-stars-planets-space-moon-star-3880590/>; 15. 1. 2019)

Slika 2: Digitalne spretnosti – branje (vir: <https://pixabay.com/en/ipad-tablet-technology-touch-820272/>; 15.1.2019)